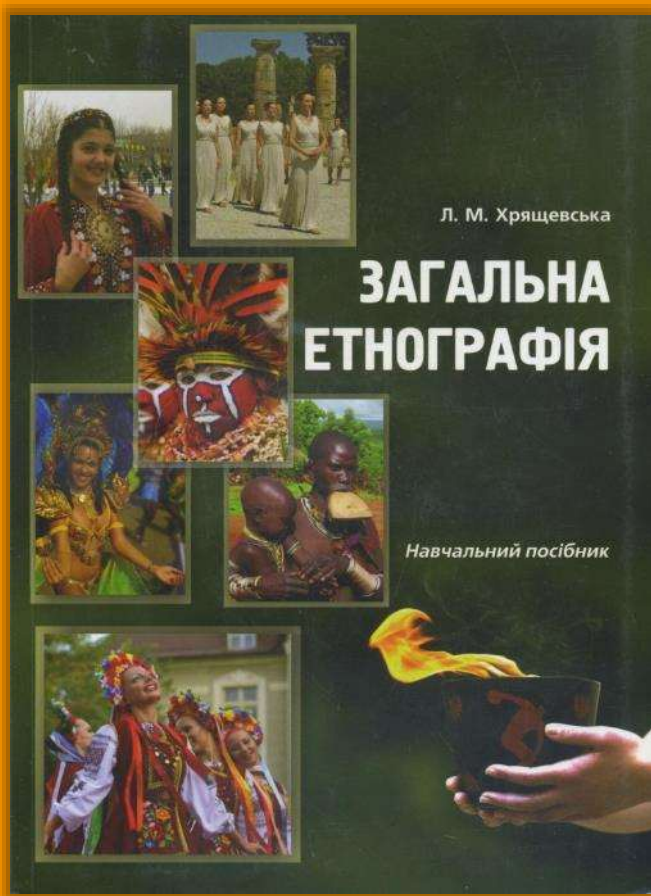

Етнографія та фольклор народів світу: Німеччина

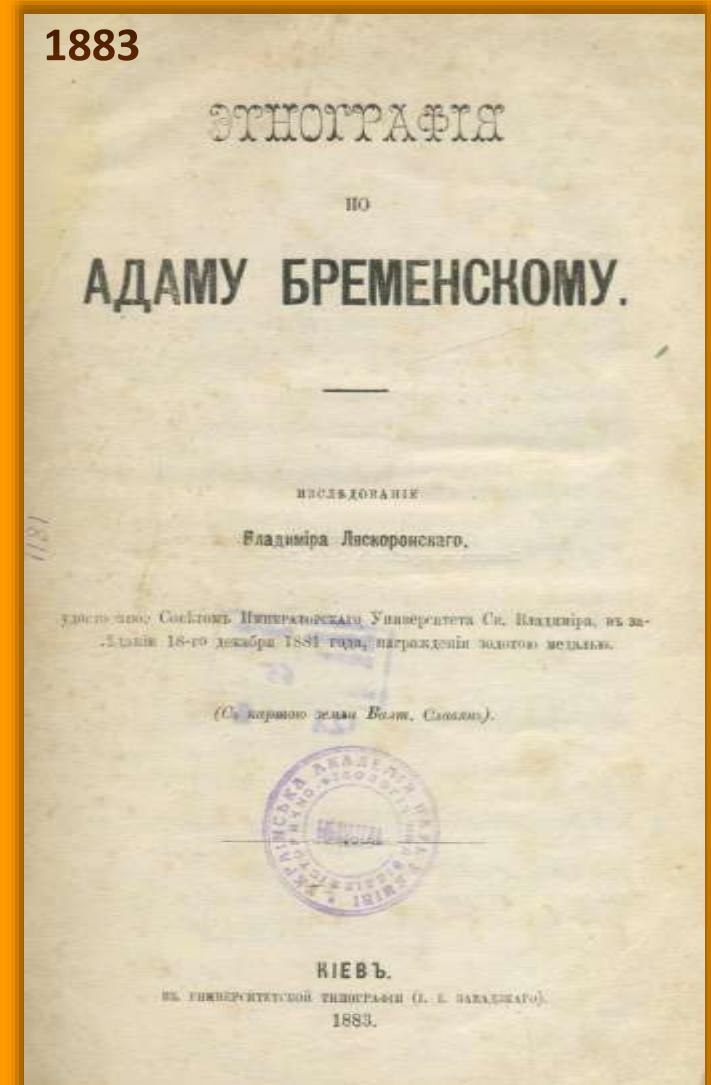

Етнографія — наука, об'єктом дослідження якої є народи, їхня культура і побут, походження (етногенез), розселення, процеси культурно-побутових відносин на всіх етапах історії людства. Саме слово «етнографія» походить із грецької мови і складається з двох слів: *έθνος* – народ – і *γράφω* – пишу, що дослівно означає народопис.

Ва 770950

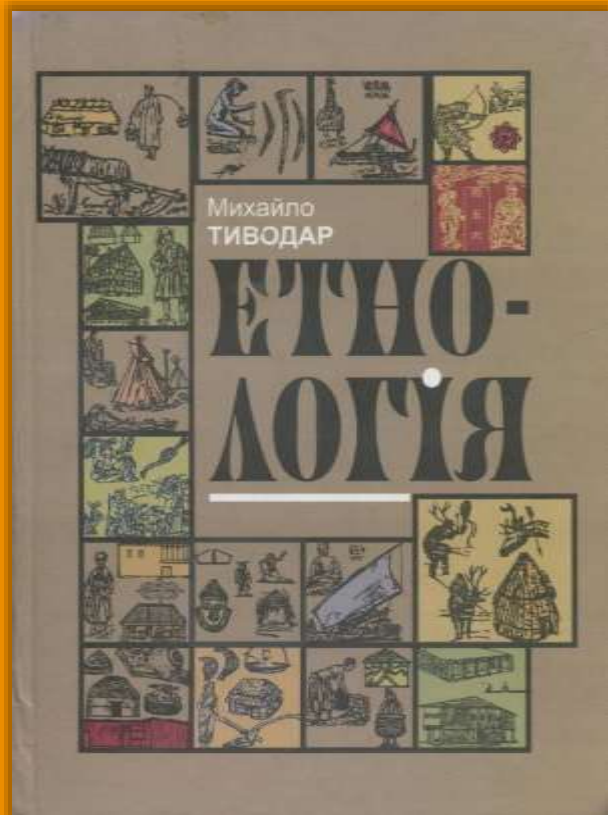
Термін «етнографія» вперше вжив у 1607 р. німецький письменник Й. Зоммер. У 1791 р. в Нюрнберзі з'явилося перше етнографічне видання «Етнографічний альбом» (Ethnographische Bildergalerie), а з 1808 р. у Німеччині почав видаватися «Журнал з етнографії та лінгвістики» («Magazin für Ethnographie und Linguistik»).

«Етнографія за Адамом Бременським» – це доволі серйозне джерелознавче дослідження твору Адама Бременського (німецького хроніста XI ст.) «Gesta Hammaburgensis ecclesiae Pontificum», присвяченого етнографії північних народів Європи – полабських слов'ян і жителів Скандинавії. Детальний аналіз змісту джерела проводився за єдиною схемою: місце проживання тієї чи іншої народності, побут, відносини із сусідами, релігія та традиції, мораль. За цю роботу В. Г. Ляскоронський (український історик, археолог, етнограф, нумізмат і картограф, академік Всеукраїнської Академії наук) – тоді ще студент київського Університету св. Володимира отримав золоту медаль.

В 1100

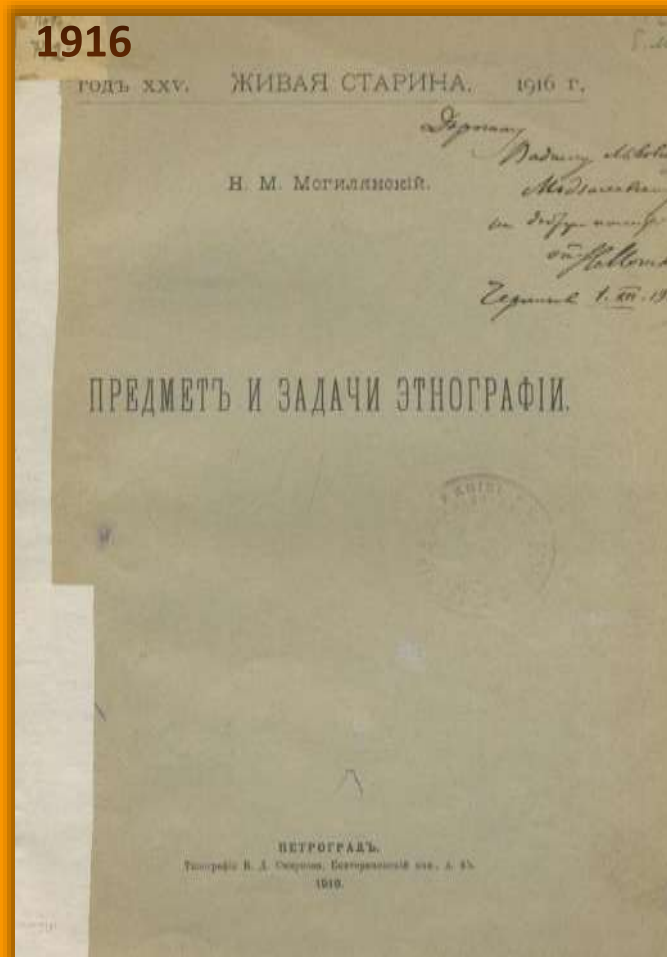
На початку ХІХ-го століття в Німеччині виник термін **«етнологія»**. Слово «етнологія» походить з грецької мови і складається з двох слів: «ethnos» — народ і «logos» — вчення, або наука. Спочатку слово «етнологія» розумілося як синонім етнографії. Пізніше його почали трактувати як окрему науку про загальні закони розвитку людської культури.

Ва 739714

Ва 711177

Во 17988

Дискусія поміж вченими всього світу про взаємозв'язок етнографії з іншими науками про людину почалася ще в ХІХ-му столітті та продовжується ще й досі.

М. М. Могилянський (український етнограф і археограф, професор-антрополог) писав, що етнографія — це спеціальна наукова дисципліна, але, будучи самостійною наукою, входить у систему антропологічних знань. Основне завдання етнографії, за Могилянським, є в тому, щоб вивчати розвиток інтелектуальних та духових сил людського роду, поскільки ті сили знаходять собі вияв у способі життя окремих груп народів. Автор зауважував, що викладання етнографії, так само, як і антропології, повинно знайти собі місце на природничих факультетах університетів.

Професор Є. Г. Кагаров (1928), пишучи про взаємини поміж етнологією та етнографією, вважав, що навіть дискусія на цю тему зайва. Він писав: «Етнографія є тепер цілком самостійною та цілокупною наукою, що має свою царину вивчення і особливі дослідні методи».

Ви 1926/34

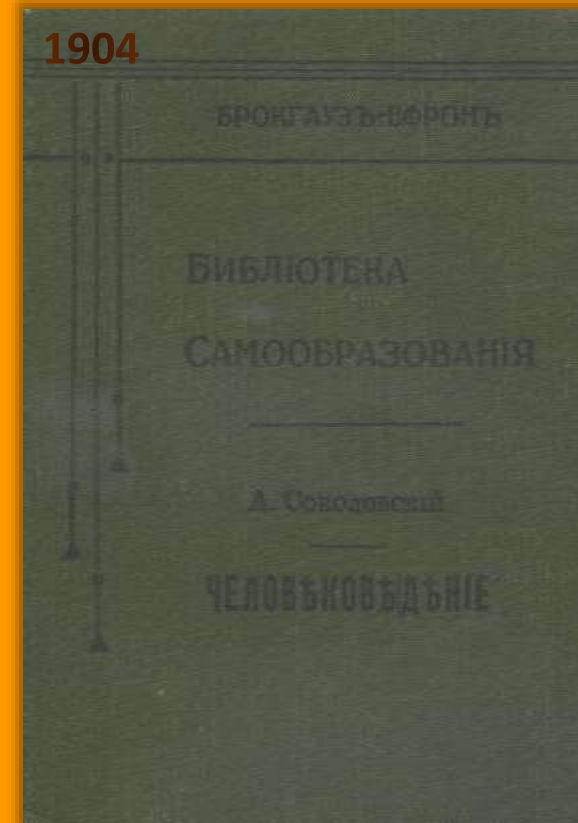

Ви 1926/79

Німець Н. Schurtz (1895) вважав етнографію за описове народознавство, а етнологію — за порівняльне. На слов'янських землях терміни «народознавство» (укр.), «narodopis» (словац., словенський), «народоведение» (рос.), «ludoznawstwo» (польс.) вживаються як синоніми поряд з термінами «етнографія» та «етнологія».

В 235830

Во 404555

Німецький вчений Ф. Ратцель першим звернув увагу на те, що провідну роль у формуванні тієї чи іншої культури відіграє географічна середина, до якої пристосовуються, адаптуються людські співтовариства. У своїй концепції культури вчений відводив людині другорядну роль в культурі (носій етнографічних предметів) і вважав культуру відносно незалежною від неї.

В 251668/1

В 251668/2

С 10228/1 кн.1

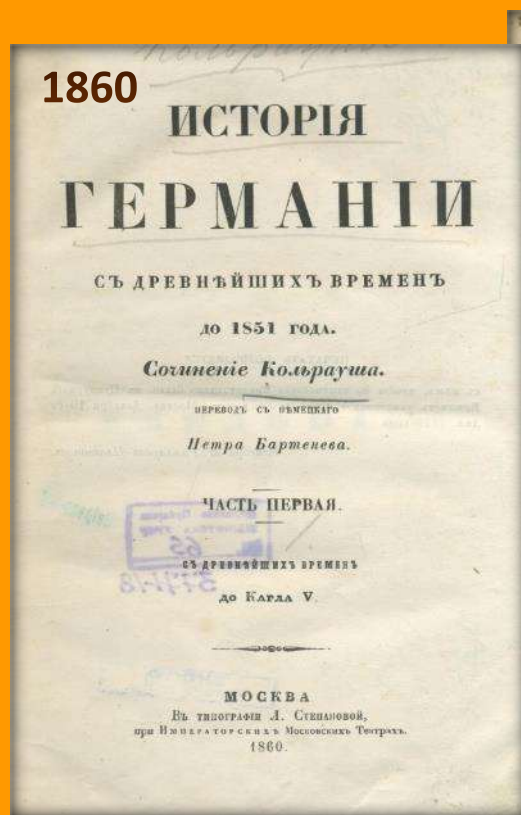
С 10228/1 кн.2

Країною, звідки бере свій початок етнологічна наука, можна вважати Німеччину. Німецька етнографія складається з двох частин: Völkerkunde — наука, що вивчає чужі народи, і Volkskunde — наука, що вивчає власний народ.

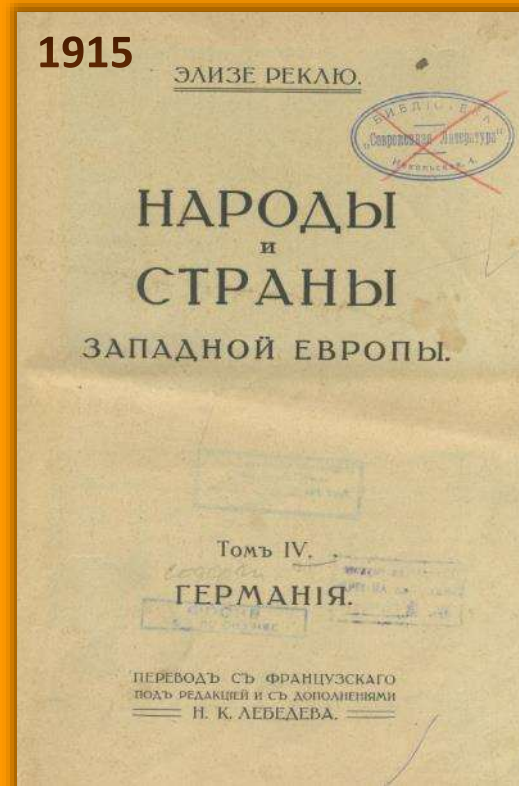
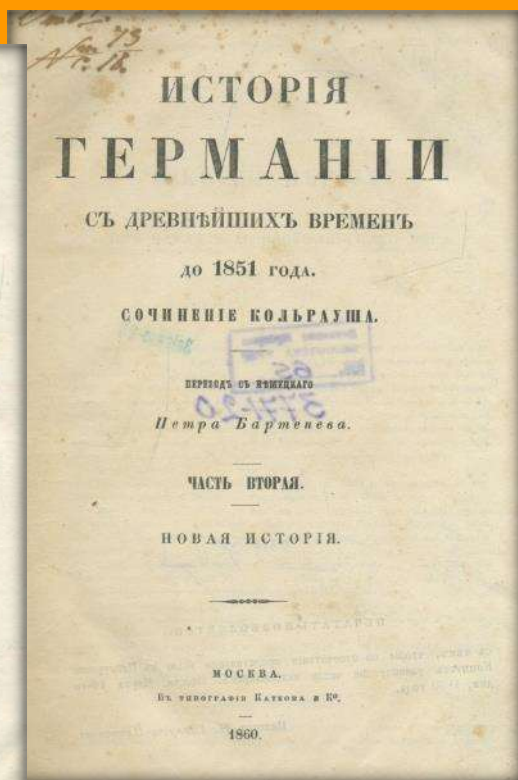

В 340114/1-2

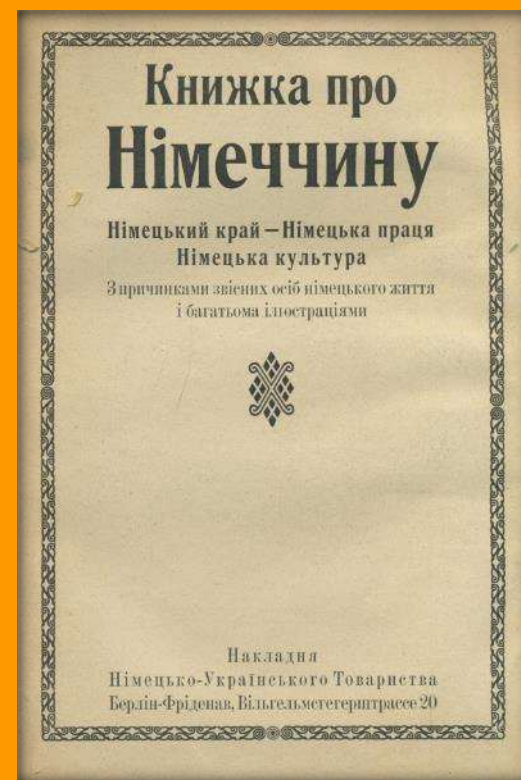
Німці — центральноєвропейський германський народ, корінне населення Німеччини. Носії німецької мови, що належить до германської групи індоєвропейських мов. Мешкають переважно в Німеччині, Австрії, Швейцарії. Мають численну діаспору в Америці, а також країнах Центрально-Східної Європи, що від часів середньовіччя були об'єктом німецької колонізації.

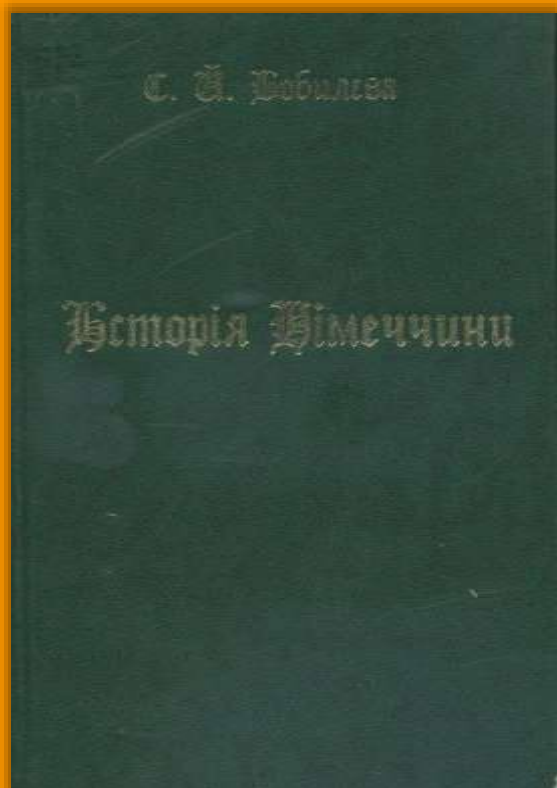
В 116476/1-2

В 26637/4

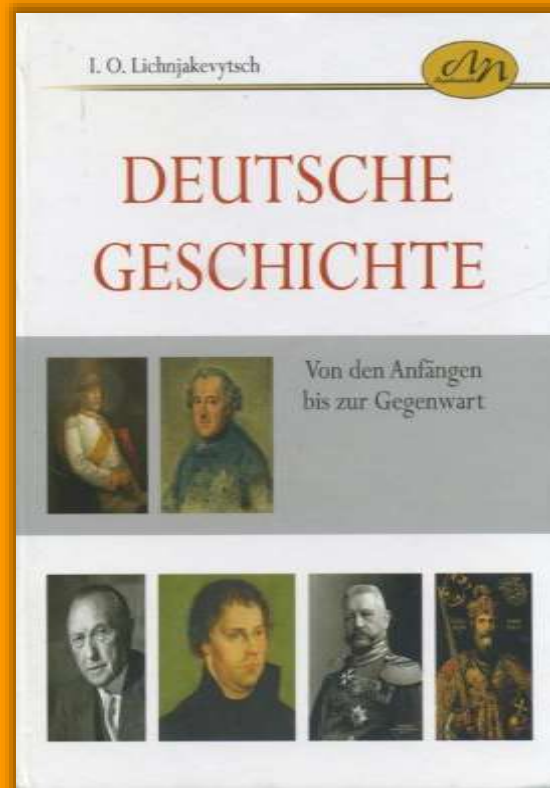
Вс 35024

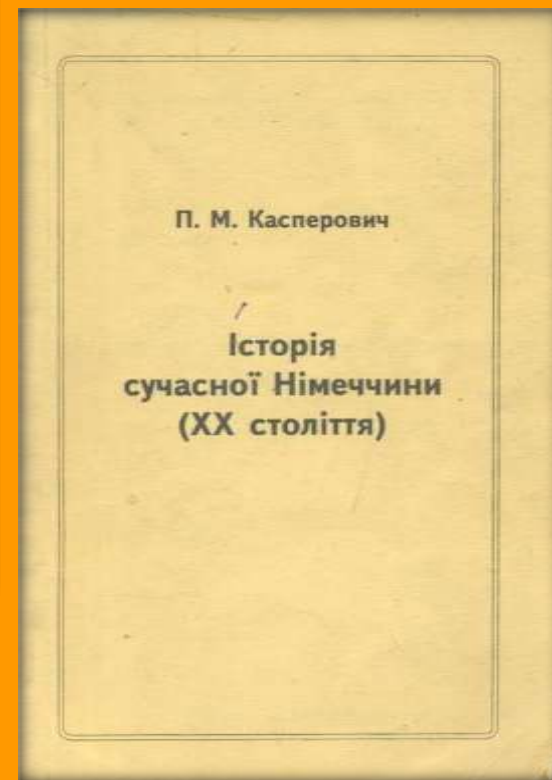
Ва 651118

Ва 736470

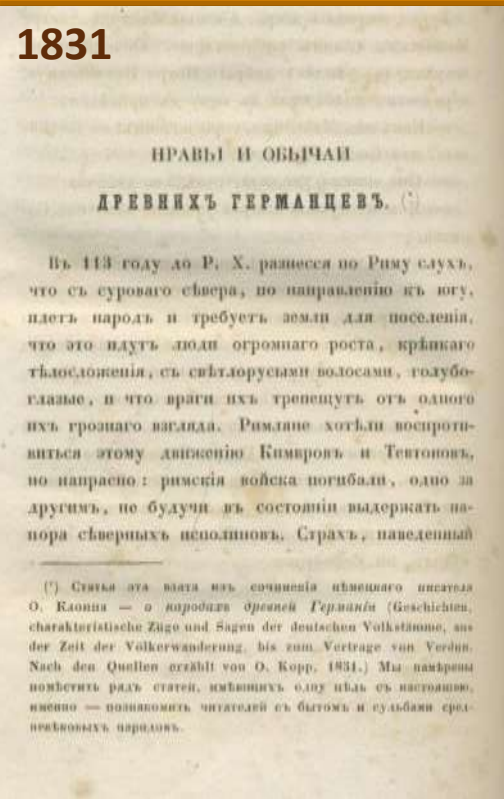

Ва 732402

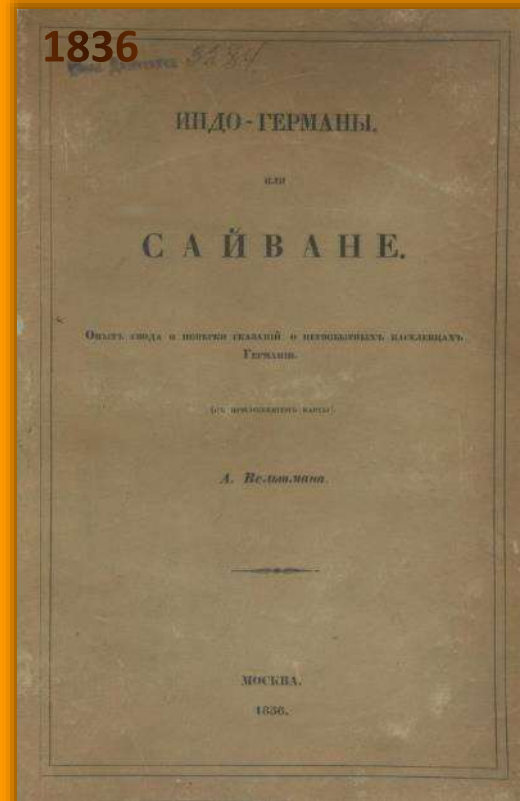

Ва 590340

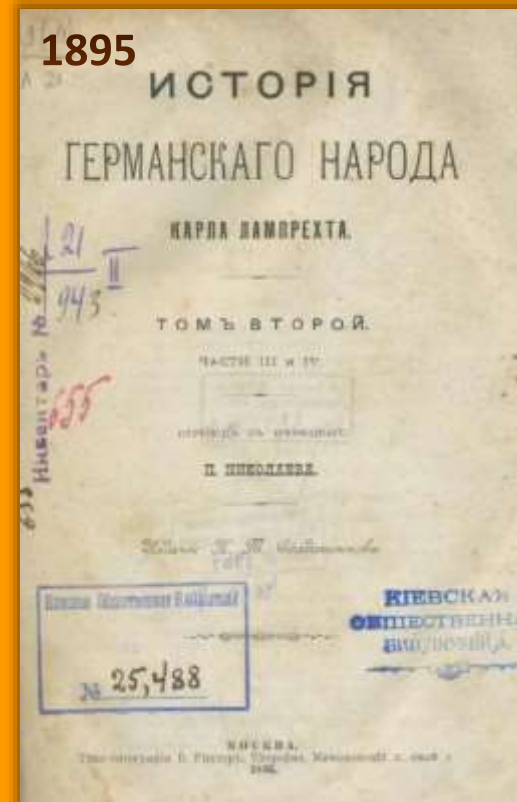
Етнографія має своїм завданням простежити історію формування нації, виявити етнічні елементи, з яких нація складається; описати специфіку даного народу та показати, що саме відрізняє одну націю від другої, або навпаки, що їх споріднює.

Ва 643563

Во 307618

В 139780/2,ч.3-4

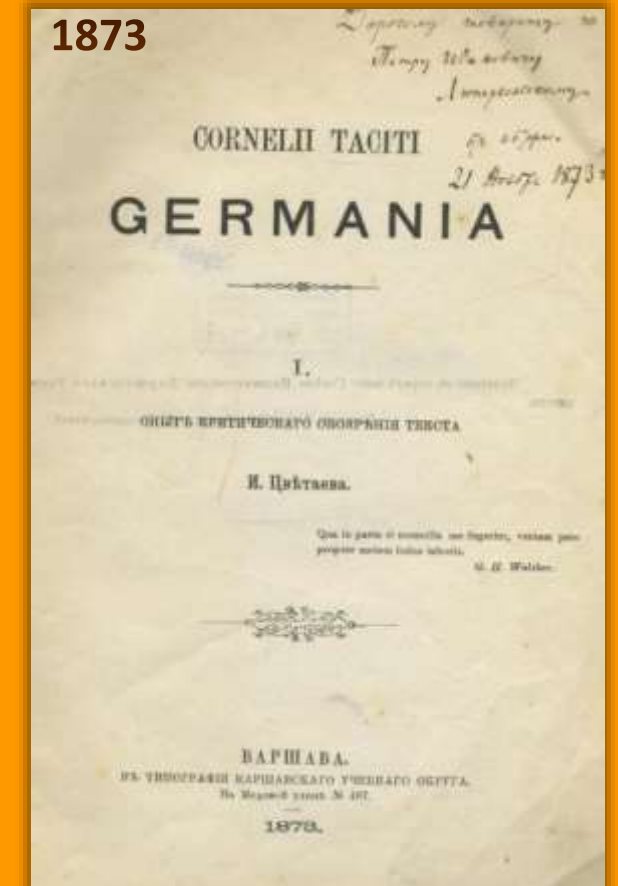
В 139780/3,ч.5

«Германія» (лат. Germania) — латинська історико-етнографічна праця I століття, присвячена германським племенам за межами Римської імперії. Написана близько 98 року римським істориком Публієм Корнелієм Тацитом. Містить цінні відомості про життя та побут стародавніх германців. Оригінал не зберігся. Повна назва твору — **«Про походження і край германців»** (лат. De origine et situ Germanorum).

Сам Тацит ніколи не відвідував Германію. Джерелами його праці стали твори попередників, донесення римських полководців сенатові, розповіді римських купців, воїнів і германських рабів-військовополонених.

Во 1361

Во 22519

Bo 89106

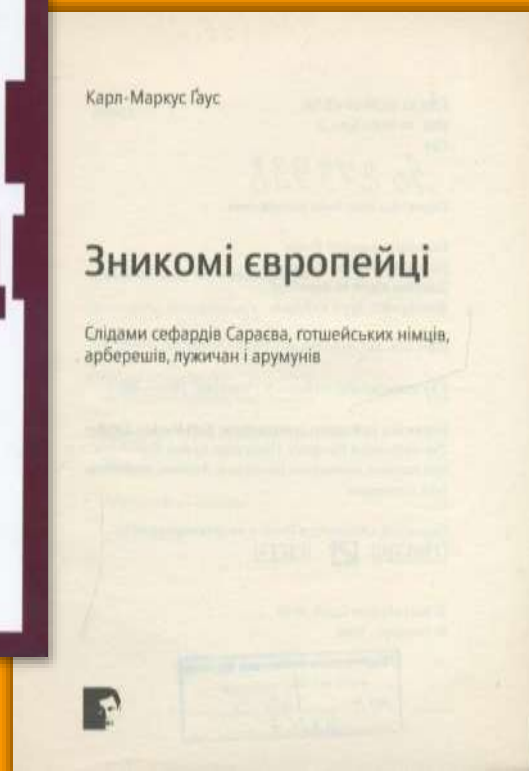
Bo 125625

Ba 736469

Ао 273938

Ва 759589

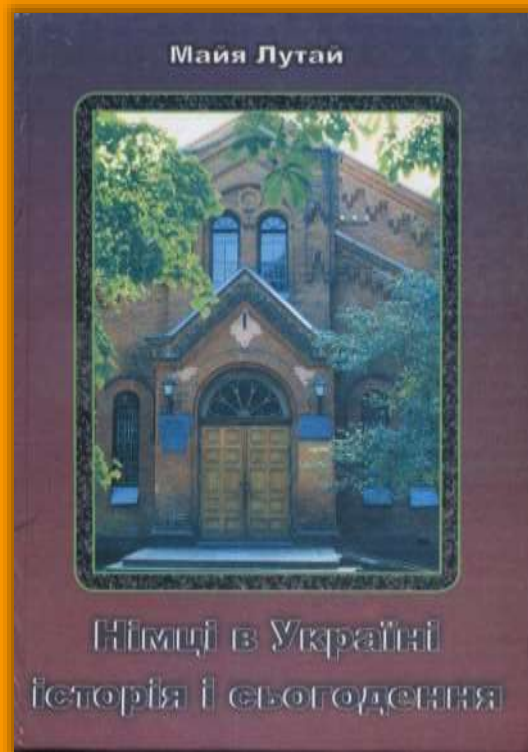

Ва 580834

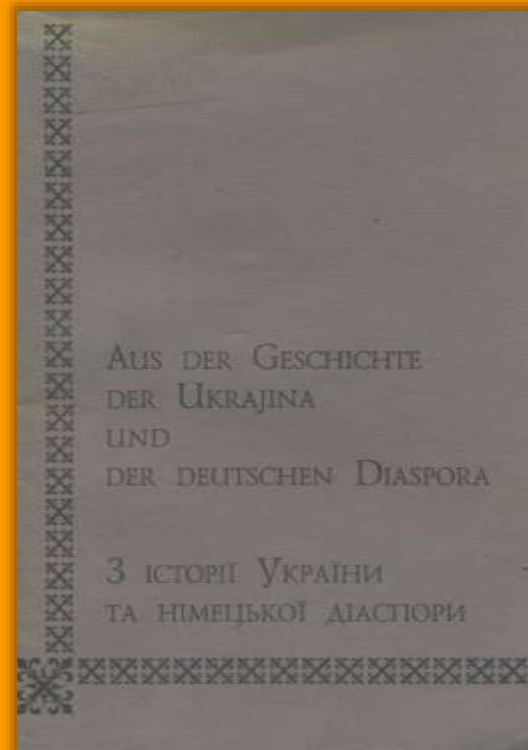
Українські німці (нім. Ukrainedeutsche) — етнічні німці, які, починаючи з Середньовіччя, проживають на території України або держав, які їй передували. Нині в Україні німці є етнічною меншиною, яка проживає переважно у південних і східних областях України та на Закарпатті.

Ва 821493

Ва 729110

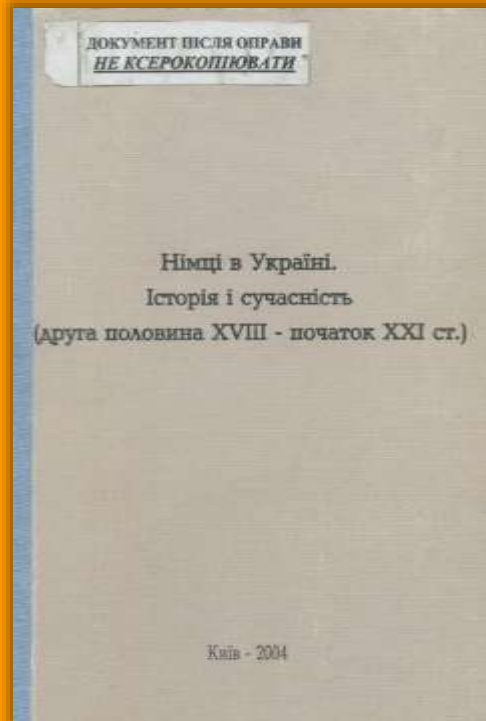

Ва 605644

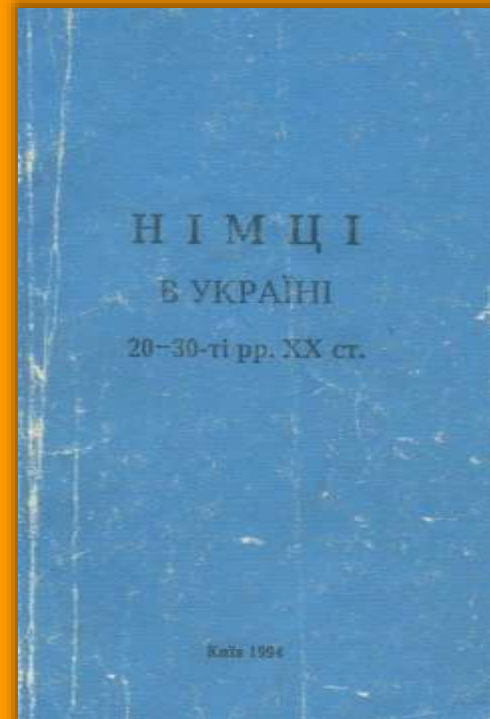

Білодід І.К. 931

До 1939 року в Україні проживали близько 880 тисяч етнічних німців. За Всеукраїнським переписом населення 2001 року, в Україні проживає понад 33 тисячі осіб, які складають німецьку спільноту.

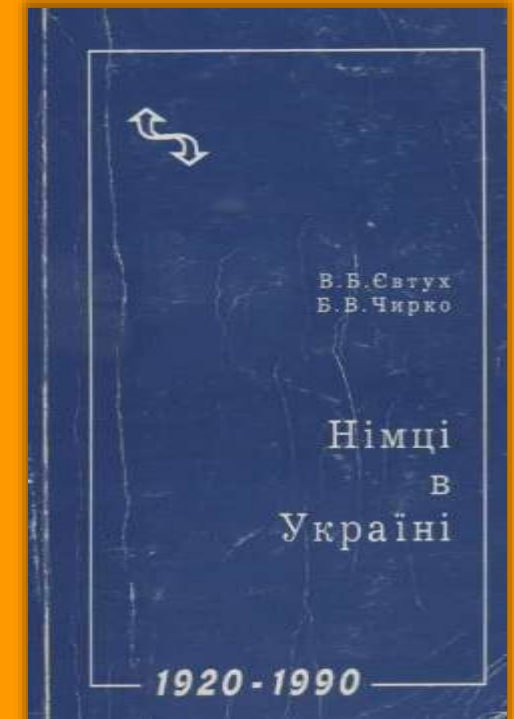
Va 652552

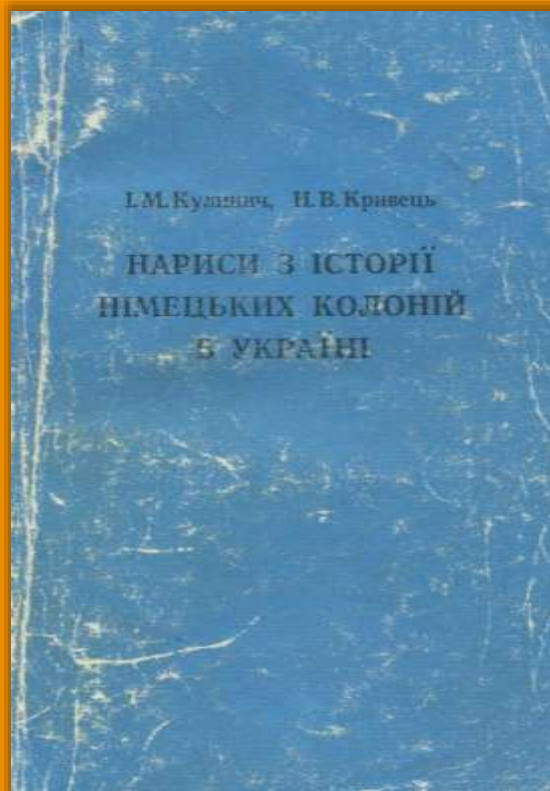
Va 557880

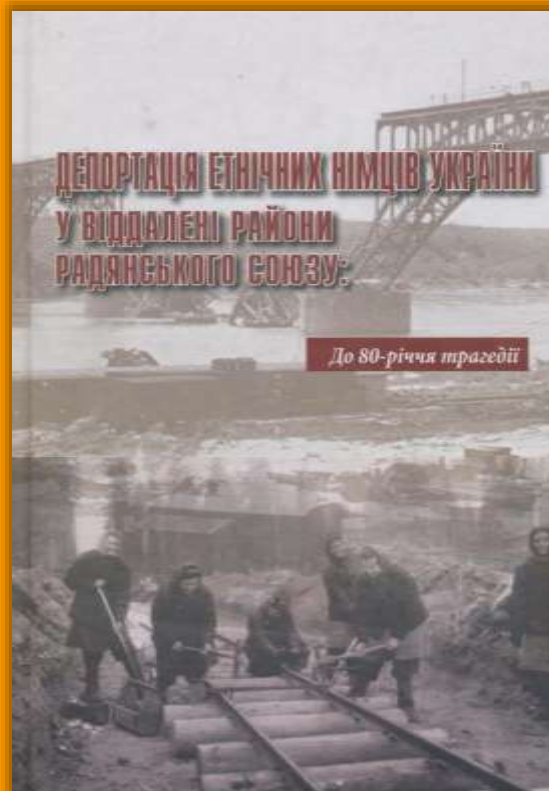
Va 797127

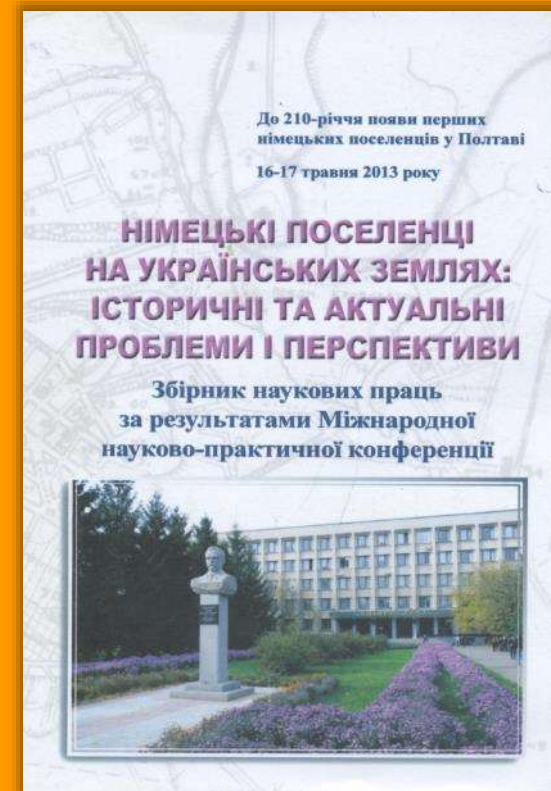
Va 562967

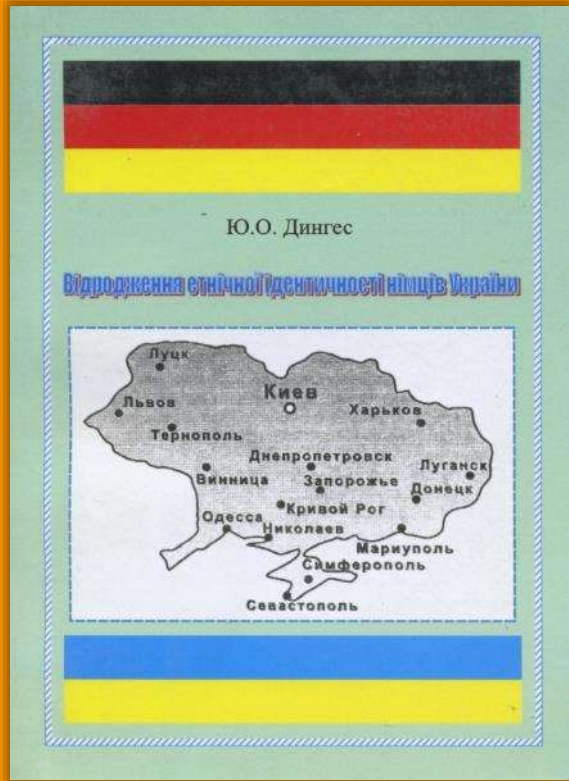
Ва 563748

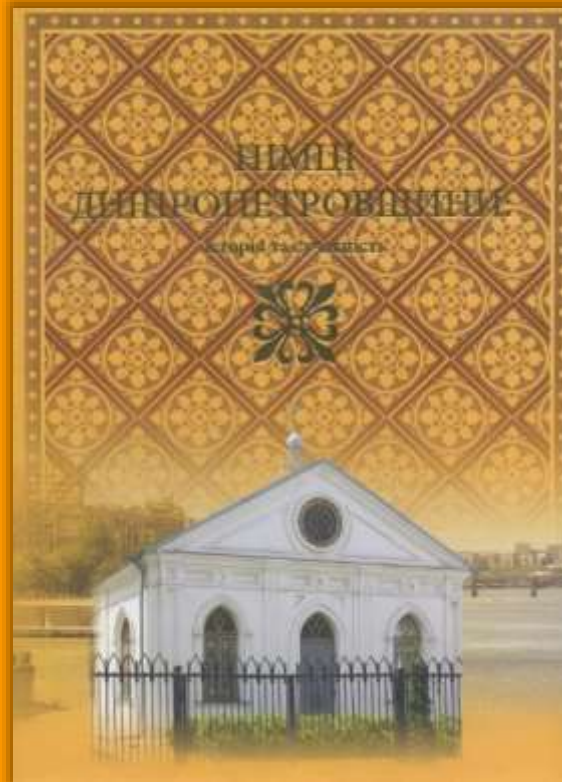
Вс 69892

Ва 772216

Ва 676617

Со 31696

Ва 603037

Ba 590984

Ba 802103

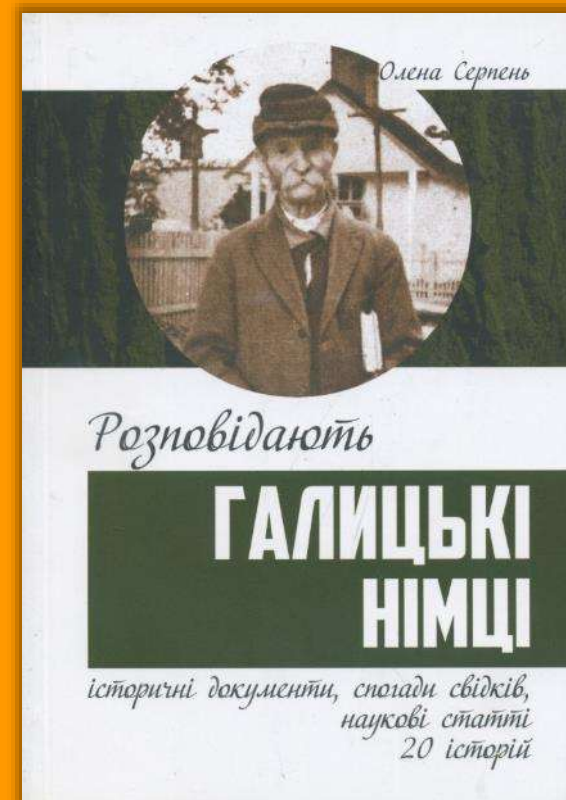
Bc 58471

Ва 613675

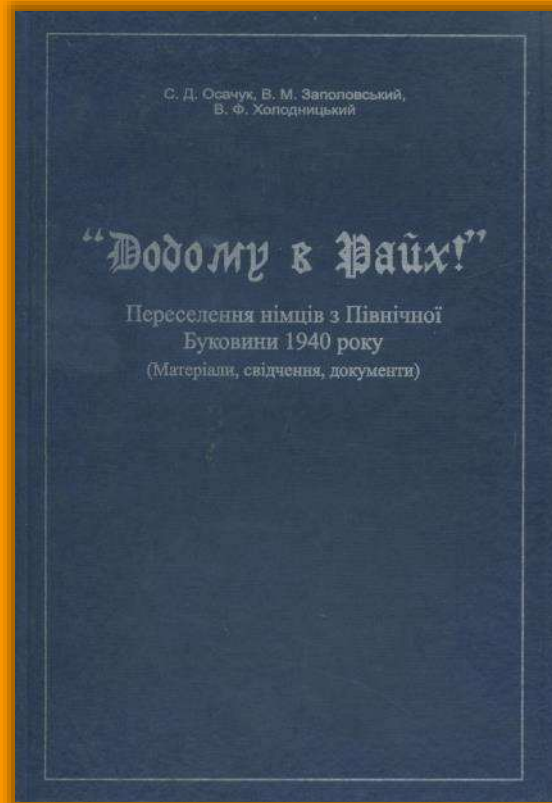
Вс 48549

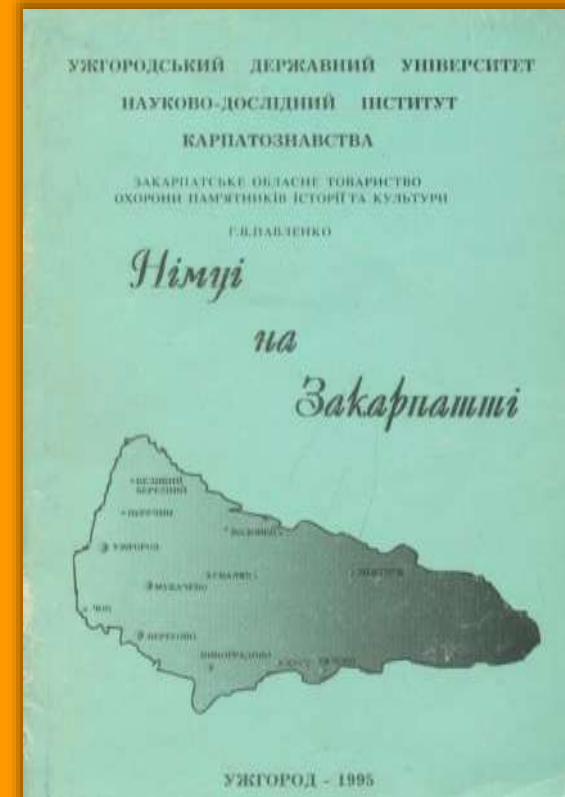
Ва 841533

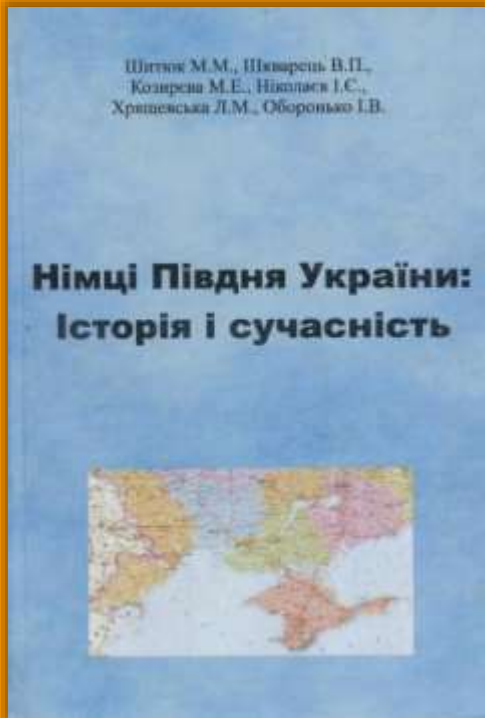
Va 629446

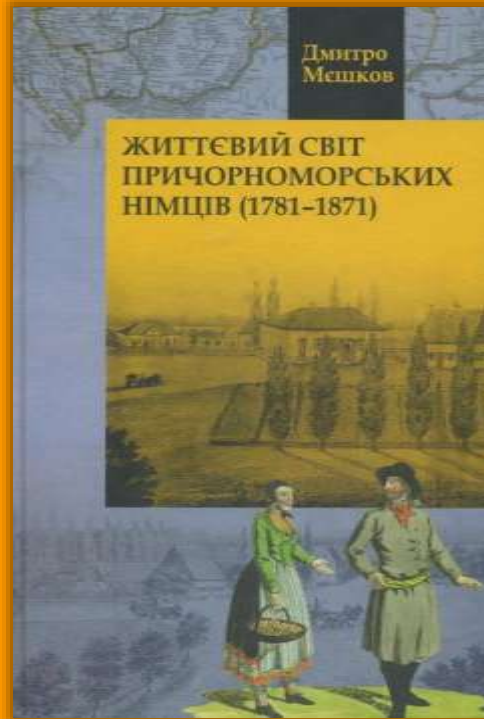
Vc 40238

Va 565486

Va 719616

Va 817677

Va 758810

Co 26376

Етнографія — це історія народу, яка охоплює історію його житла, одягу, харчування, його родинного укладу, форм побуту у широкому сенсі цього слова. Це історія його світогляду, народних знань, вірувань і марновірства, обрядів і звичаїв.

В 15308

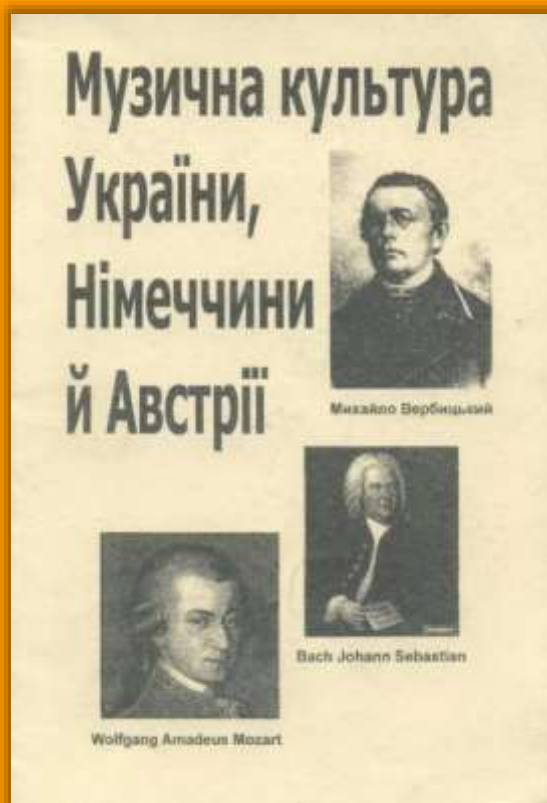
Ва 731835

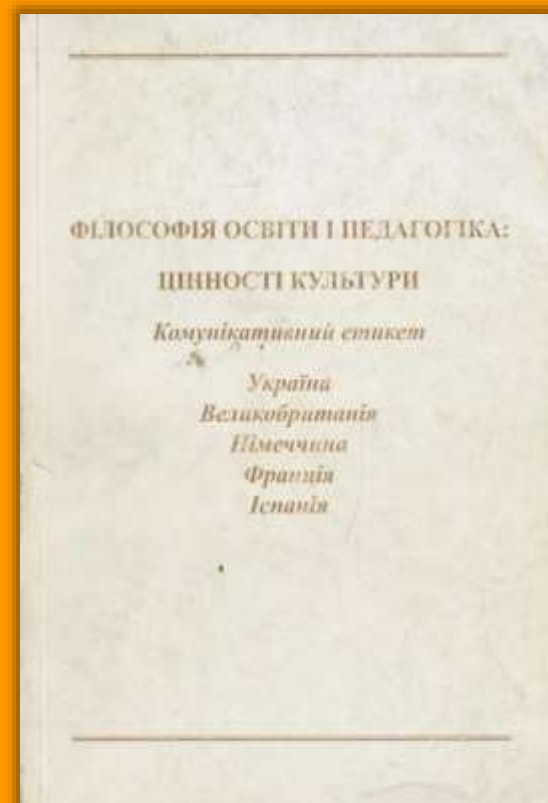
Вс 45456

Va 573029

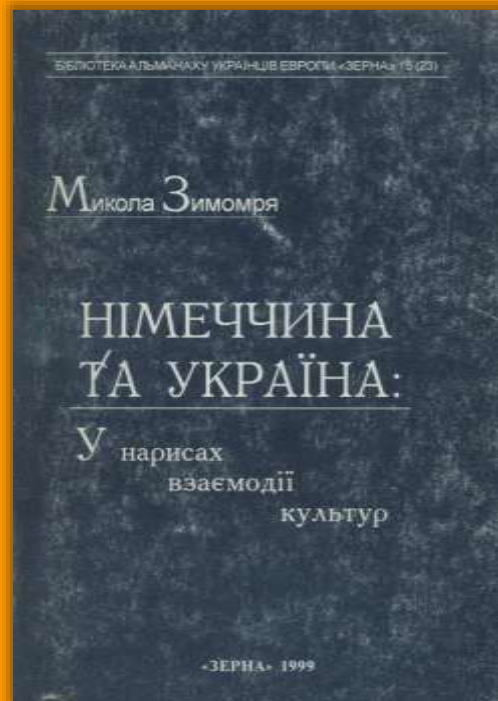
Va 721576

Va 687943

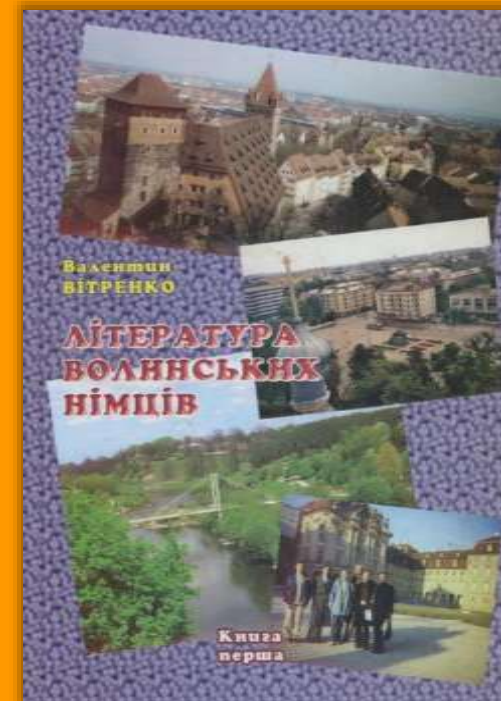
Табачник Со 76

Ва 595376

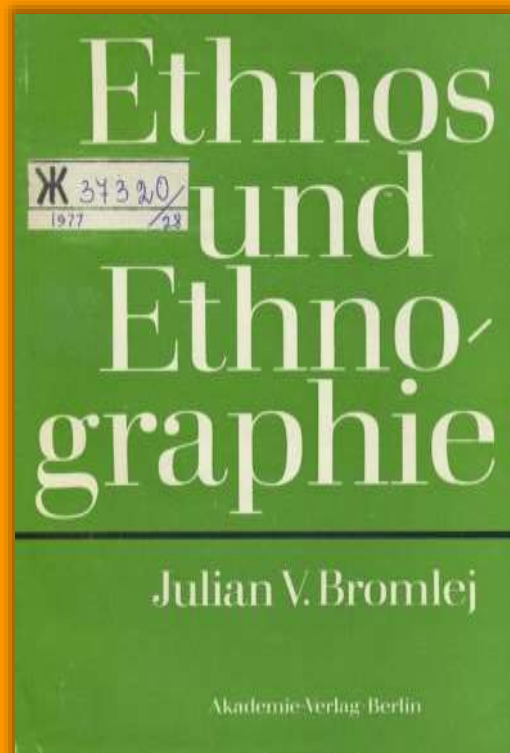
Ва 605663

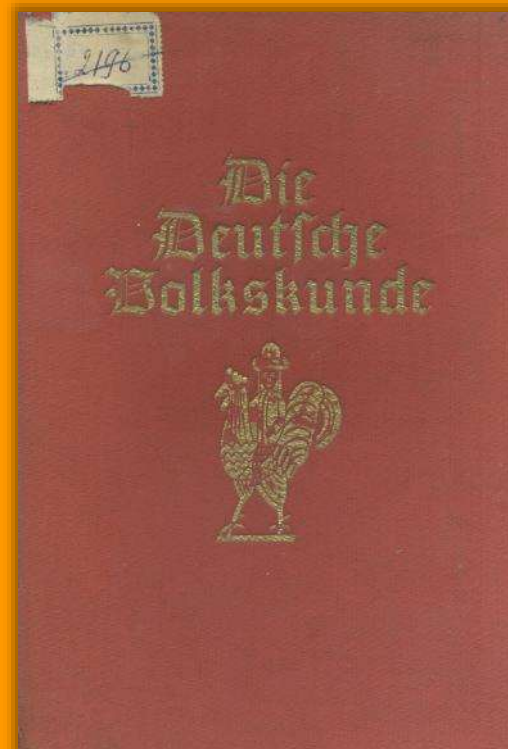
В 349057/1

iB 4862

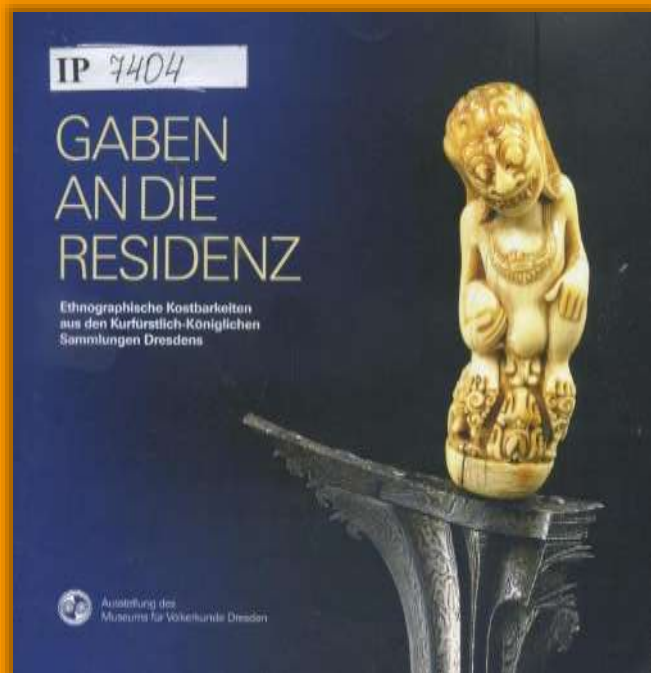
Ж 37320/1977/28

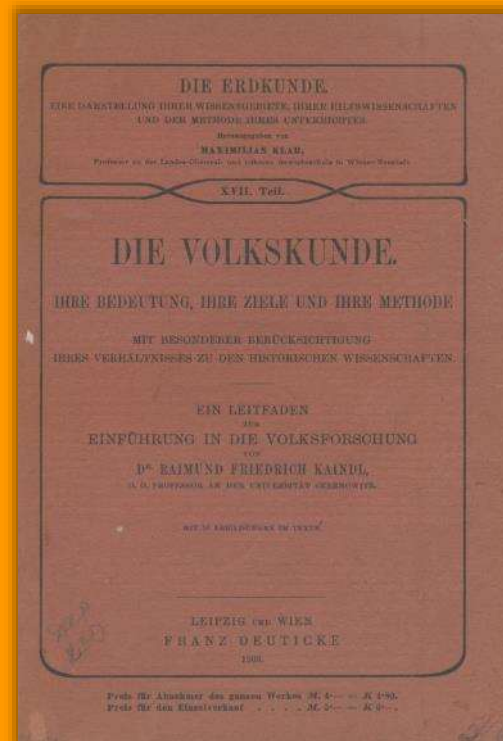
B 266352/2

Попов 18520

iP 7404

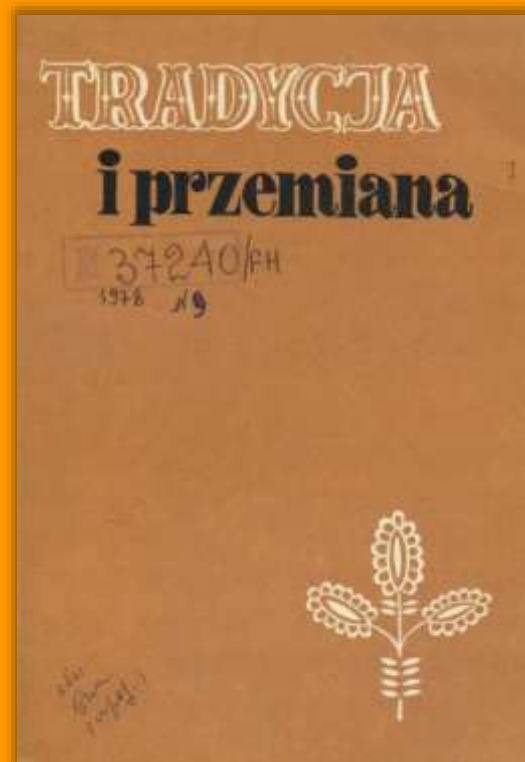
Айзеншток 10430/17 in

Ж 37018/1.1968.3

iB 211457

Ж 37240/FH.1978.9

Ж 36992/P.1985.180

B 273363/19

Ж 36992/P.1985.179

Говорючи про етнографію, не можна уникнути розмови й про фолкльор — явище, що так органічно пов'язане з етнографічною наукою і так корисно доповняє її, що практично їх не можна розділити.

В 181060

Галаган/слов/2700

Айзеншток 562

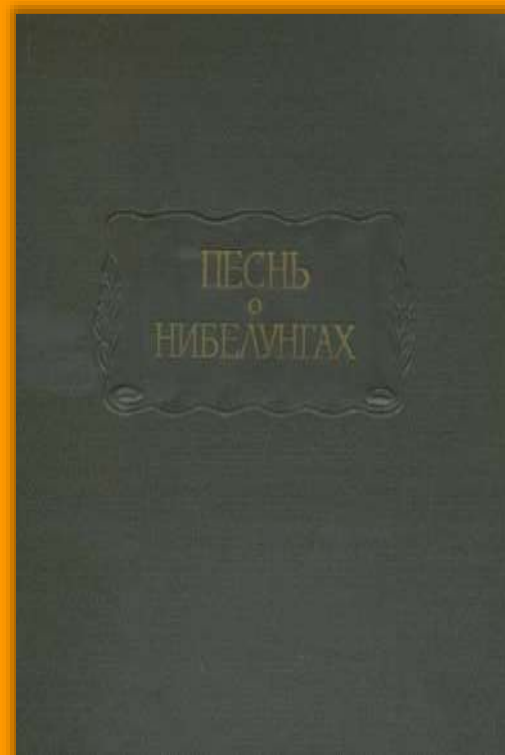

Ва 446777

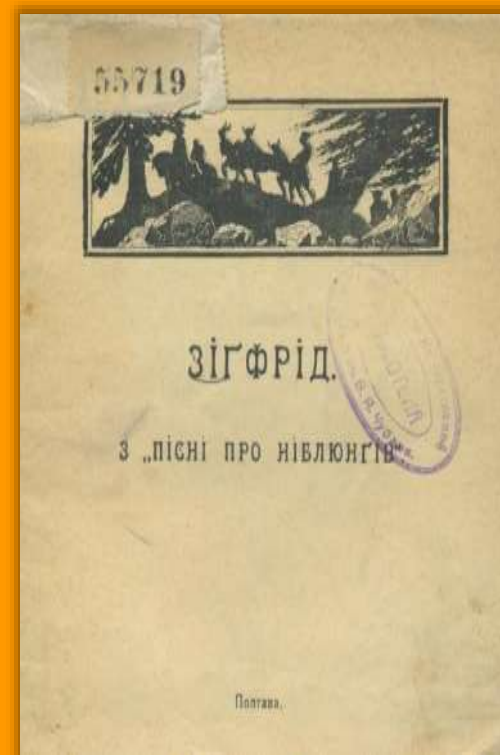
«Пісня про Нібелунгів» — середньовічна німецька епічна поема, написана невідомим автором наприкінці XII — початку XIII століття. В основу «Нібелунгів» лягла сага про кохання Зігурда до прекрасної валькірії Брунгільди. Текст поеми складається з 39 частин (пісень), що мають назву «авентюр».

Попов 6164

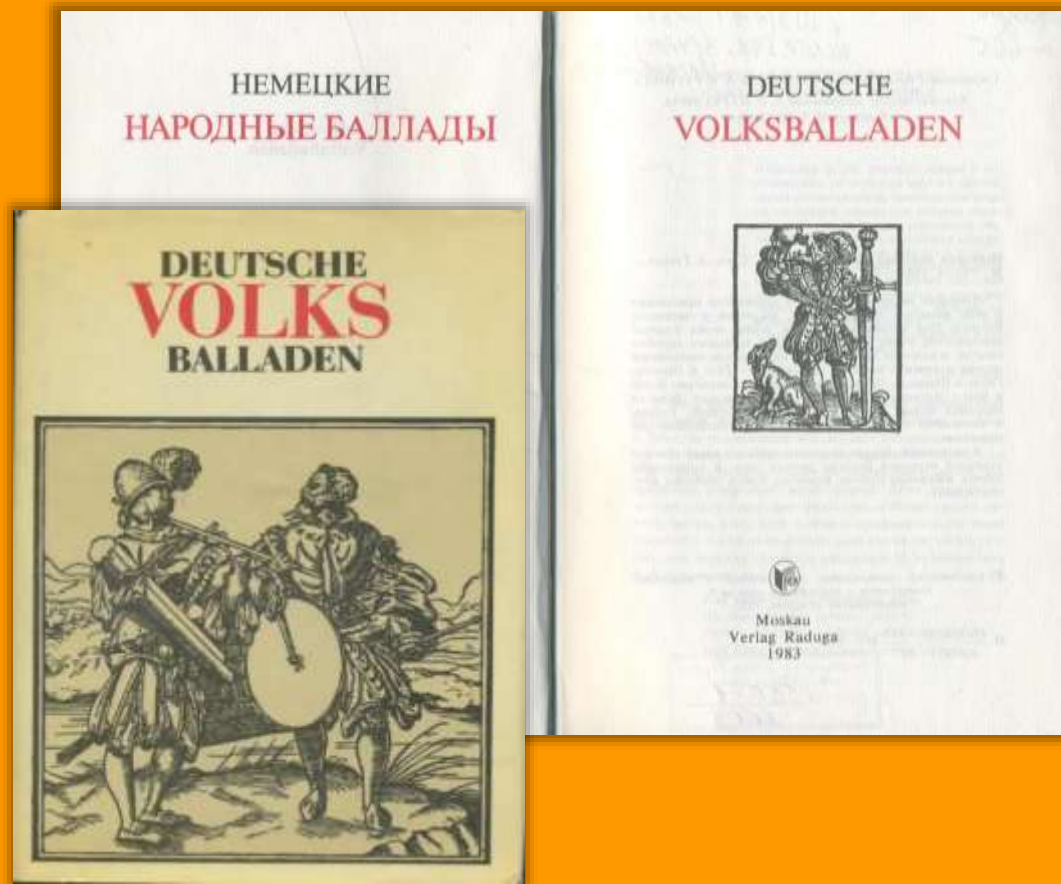
Ва 189833

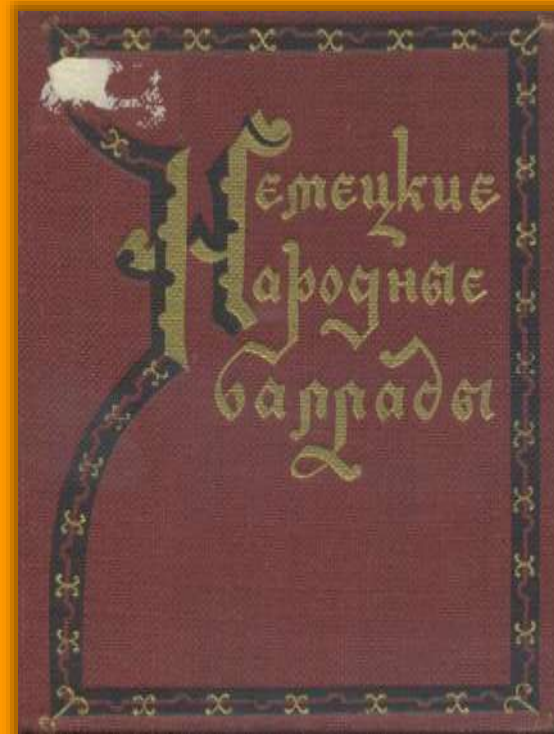
Аи 380

Во 755660

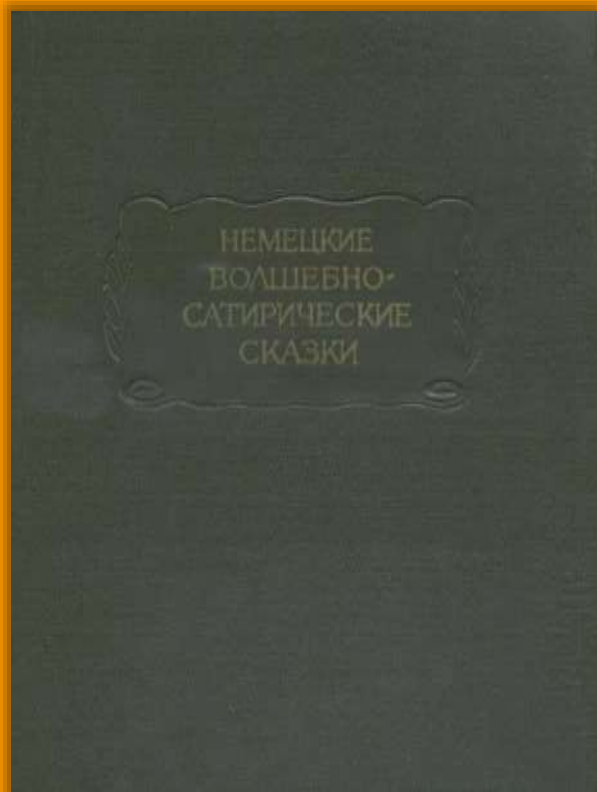
Л. Козуб 665

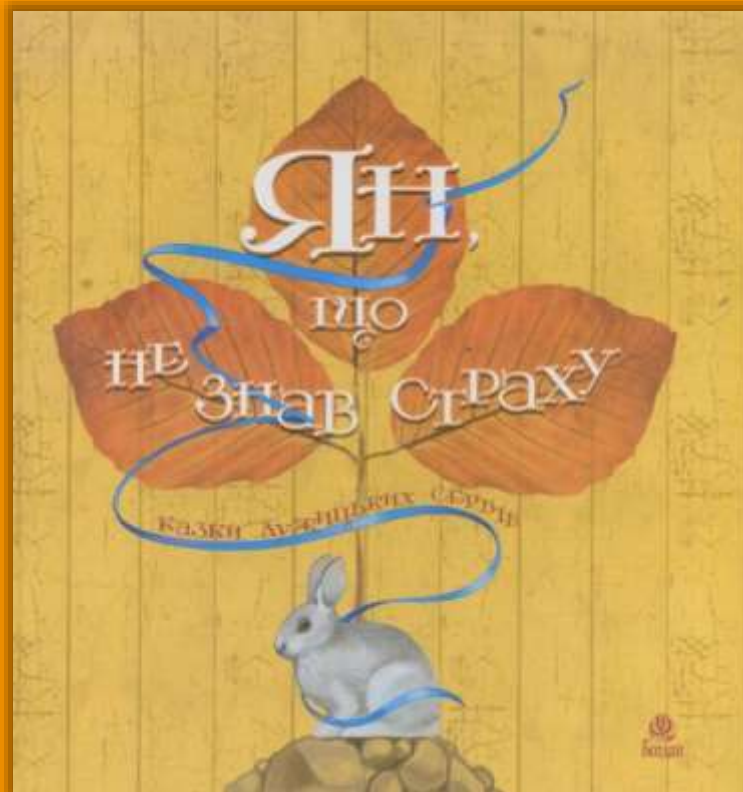
Ао 147440

Ва 748150

Ва 192495

Ва 721189

Ва 562978

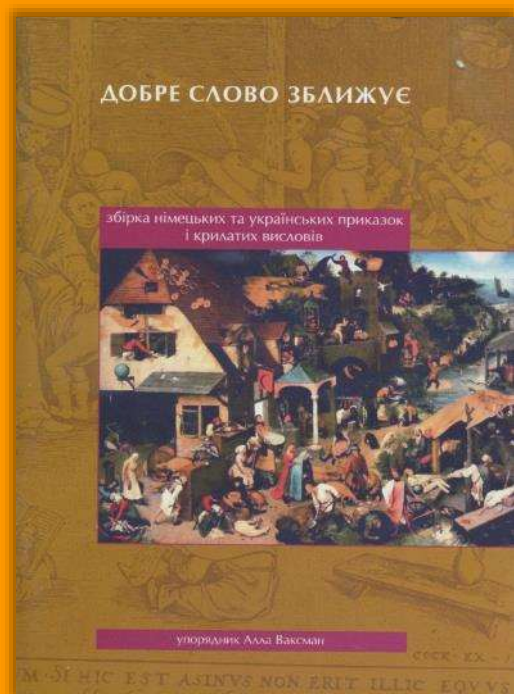
Л. Козуб 867

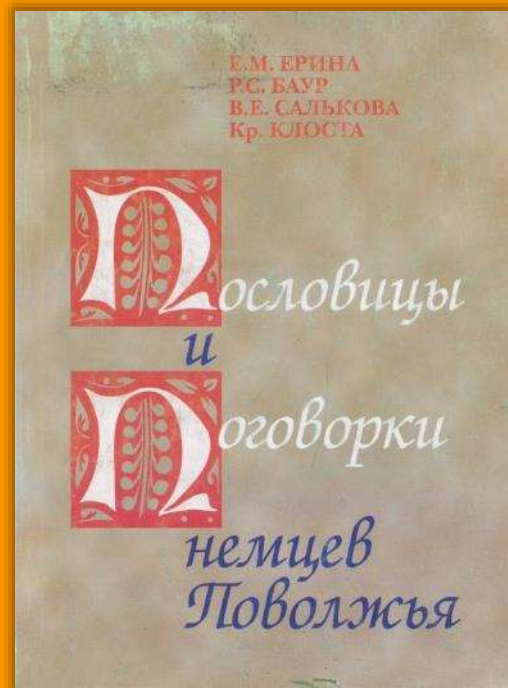
Ва 227980

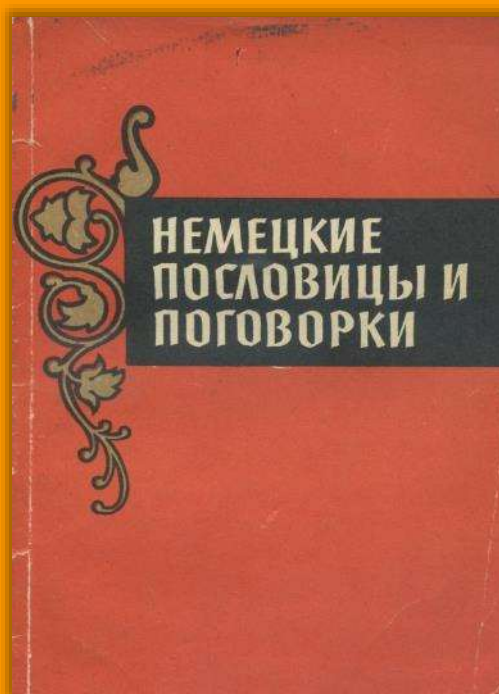
Ао 260916

Ва 659979

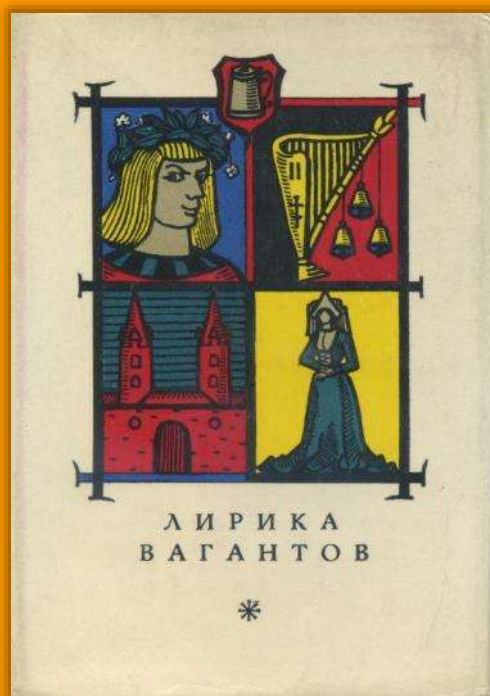
Ва 606863

Во 847239

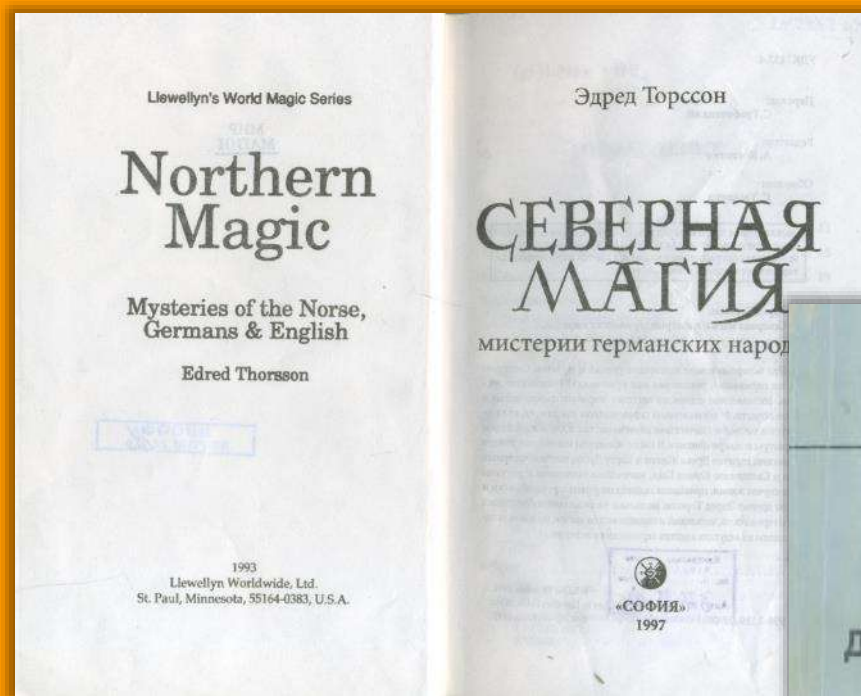
Ва 658670 (нім. жарти)

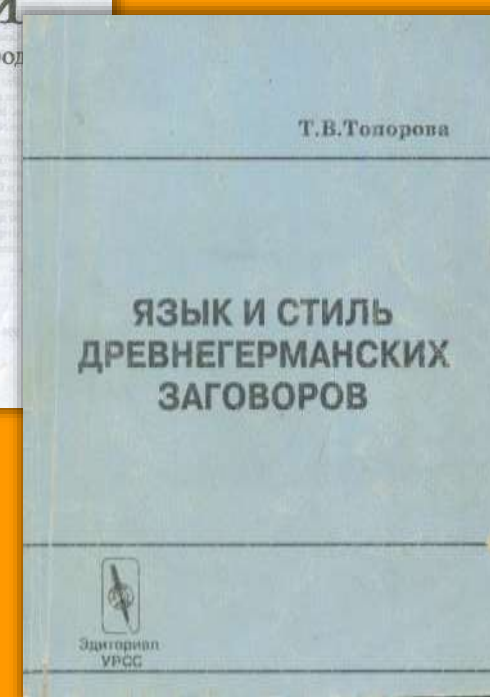
Ао 195802

Ва 515230

Ва 579543

Ва 579378

Використано матеріали:

- Вікіпедія
- Д-р Олекса Воропай «Етнографія - наука про націю» (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/12546/file.pdf>
- ЕТНОЛОГІЯ, ЕТНОГРАФІЯ, НАРОДОЗНАВСТВО (Електронний ресурс). – Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Etnologiya
- ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ ВОЛОДИМИРА ГРИГОРОВИЧА ЛЯСКОРОНСЬКОГО (20.04.1858 – 21.05.1920) (Електронний ресурс). – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712223/2/10%20Oryshchenko_%D0%9B%D1%8F%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf
- Розвиток етнології як науки в німеччині (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/9217340/page:2/>

Книжкова виставка підготовлена Відділом соціокультурної діяльності
Всі права захищені © ВСКД НБУВ
провідний бібліотекар Білецька Л. Д.